

Bezinning 739: Van moeten tot van harte 5

Matteus 18,21-35 = 24° zondag A-jaar; veertigdagentijd 3° week dinsdag

Het Woord

Daarop kwam Petrus bij Hem staan en vroeg: 'Heer, als mijn broeder of zuster tegen mij zondigt, hoe vaak moet ik dan vergeving schenken? Tot zevenmaal toe?' Jezus antwoordde: 'Niet tot zevenmaal toe, zeg Ik je, maar tot zeventigmaal zeven.'

Daarom is het met het Koninkrijk van de hemel als met een koning die rekenschap wilde vragen van zijn dienaren. Toen hij daarmee begonnen was, bracht men iemand bij hem die hem tienduizend talent schuldig was. Omdat hij niet kon terugbetalen, gaf zijn heer bevel dat de man samen met zijn vrouw en kinderen en alles wat hij bezat, verkocht moest worden, zodat de schuld kon worden ingelost. Toen wierp de dienaar zich aan de voeten van zijn heer en smeekte hem: "Heb geduld met mij, ik zal u alles terugbetalen." Zijn heer kreeg medelijden, hij liet hem vrij en schold hem de geleende som kwijt. Toen deze dienaar naar buiten ging, trof hij daar een van de andere dienaren, die hem honderd denarie schuldig was. Hij nam hem in een wurggreep en beet hem toe: "Betaal me alles wat je me schuldig bent!" Toen wierp deze zich voor hem neer en smeekte hem: "Heb geduld met mij, ik zal je betalen." Maar hij wilde daar niet van weten, integendeel, hij liet hem gevangenzetten tot hij de hele schuld zou hebben afbetaald. Toen de andere dienaren begrepen wat er gebeurd was, waren ze zeer ontdaan, en gingen ze naar hun heer om hem alles te vertellen. Daarop liet zijn heer hem bij zich roepen en hij zei tegen hem: "Je bent een slechte dienaar. Heel die schuld heb ik je kwijtgescholden, omdat je me erom smeekte. Dan had jij toch zeker ook medelijden moeten hebben met die andere dienaar, zoals ik medelijden heb gehad met jou?" En zijn heer was zo kwaad dat hij hem in handen van de gerechtsbeulen gaf tot hij de hele schuld zou hebben terugbetaald.

Zo zal Mijn hemelse Vader ook ieder van jullie behandelen die zijn broeder of zuster niet van harte vergeeft.'

Stilte bij het Woord

Een woord bij het Woord

Petrus stelt een vraag aan Jezus. Hij weet dat de vergiffenis zeer belangrijk is voor de Heer. Maar hoe ver moeten we daarin gaan? Ja, Petrus gebruikt het woord 'moeten'. Het is een moeten dat voortvloeit uit de navolging van Jezus. Als we tot Jezus' leerlingen willen behoren, moeten we vergiffenis schenken aan wie iets misdoet tegen ons.

Het woord 'moeten' komt terug in de parabel. De koning zegt tot de boze man, die de kleine schuld van zijn mededienaar niet wil schrappen: 'Moest niet ook jij je ontfermen over je mededienaar?' Uit het diep besef dat God ons heel veel vergeeft, vloeit de plicht, het moeten om zijn medemensen veel te vergeven. Mijn schuld wordt vergeven en dus vergeef ik ook anderen hun schuld. De reden om anderen te vergeven is heel gewichtig: tegenover de schuld die mij door God vergeven wordt, is de schuld van mijn medemens tegenover mij verwaarloosbaar. Honderd denarie is immers slechts ongeveer 0,05 procent van tienduizend talent.

Helemaal op het einde geeft Jezus nog een andere repliek op het woord 'moeten' in de vraag van Petrus. Vergiffenis om een motief dat van buiten komt, is uiteraard goed. Het is beter dan niet vergeven. Maar het is veel beter als het van binnen komt, vanuit het hart. Het hart is de zetel van de beslissing. Dan kies ik er bewust en vrij voor te vergeven, vanuit mezelf. De belangrijkste reden is de liefde. God vergeeft mij omdat Hij mij bemint. Ik vergeef de anderen omdat ik hen bemin. De ontvangen liefde geef ik door aan mijn medemensen.

Het woord in mijn leven

Hoe hoog staat de vergiffenis in de hiërarchie van mijn waarden? Wat belet mij (soms) om iemand van harte te vergeven? Bid ik God om vergiffenis?

Bidden met het Woord 1

Heer,
U bent barmhartig.
U vergeeft ons van harte,
altijd weer, een leven lang.
Wie U volgt,
moet anderen vergeven
zoals U ons vergeeft.
En toch is vergiffenis
'van moeten' niet echt,
niet echt bevrijdend.
Alleen als ik van harte vergeef
omdat ik de ander bemin,
vind ik de evangelische vreugde
van het vergeven.
Help ons, Heer,
bij dat moeilijk gebeuren.
Want vergeven is niet eenvoudig
voor ons, arme zondaars. Amen.

Bidden met het Woord 2

Wij leven van Uw vergiffenis,
barmhartige God.
Elke bede om vergeving
beroert Uw goddelijk hart.
U bemint ons zo diep
en zelfs van harte,
dat we altijd bij U kunnen komen
met onze schulden
en onze noodkreet om vergiffenis.
Maar Uw vergiffenis is niet goedkoop:
ze dwingt ons tot barmhartigheid,
tot het vergeven van anderen.
Maak ons mild, Heer,
zoals Gij mild zijn. Amen.

© Eric Haelvoet 2017